echim vancea

●

domeniu public

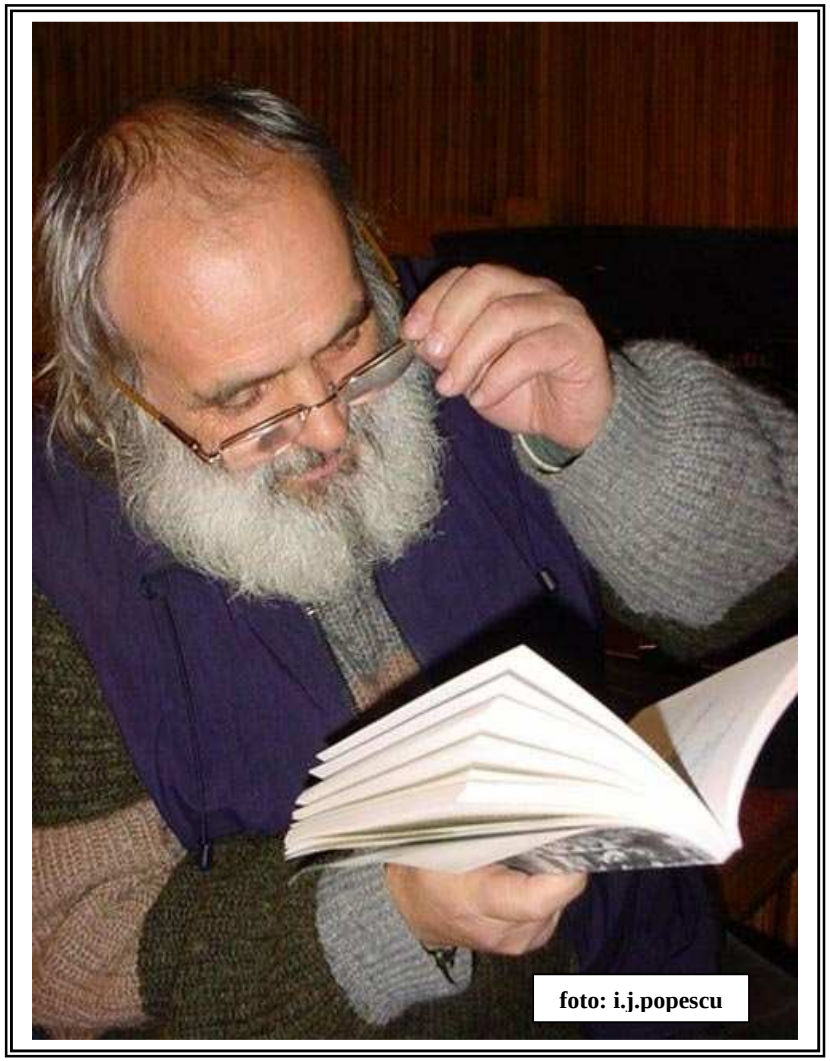
foto: i.j.popescu

echim vancea

domeniu public

Prefaţă de: Gheorghe Grigurcu

editura **limes**
2007

coperta: valentin rozsnyai

editor: mircea petean

© editura **limes**, 2007
str.snagov, 3/19
400420 – cluj-napoca
tel./fax:0264-544109; 0723-194022

e-mail:edituralimes@.ro
office@edituralimes.ro
www.edituralimes.ro

ISBN 978-973-726-225-7

echim vancea pe „drumul mătăsii”

***P**oeţii sentimentali sunt în genere disimulaţi. Dându-şi seama că tiradele patetice, grandilocvenţa nu prea conving, ei urmează calea unei confesiuni indirecte, în câmpul căreia universul obiectelor, decorul, atmosfera ambianţei joacă rolul unor factori de comunicare, încărcaţi de mister sufletesc. Expresia retorică fiind ocolită, creatorii de acest tip preferă un registru mai mult ori mai puţin fantezist ce se amendează printr-o ironie mai mult ori mai puţin accentuată. Ei modelează o lume în care trăsăturile celei aievea apar contracarate prin infuzia de imaginar. Un imaginar uneori tolerant, alteori înclinat spre sarcasm. Echim Vancea ia distanţă faţă de oraşul mic-provincial, „plin de făpturi păguboase”, depozitar al unui absurd compact:* „corso-ul plin de bălegar / şi de zgomote triste / de la o vreme pâinea-i / din nou / pe cartelă iar şearpele-i un obiect pierdut / prizonier ochilor tăi. / beethoven un monstru când tu ai d gătit pentru / tăcerea unei declaraţii de dragoste uşor obosite / târziu de tot am aflat că cineva vorbeşte acolo. / profeţii mângâie naivi învolburata cenuşă a părinţilor sufocaţi de ritmul tobelor galbene îndepărtându-se // apăsătoare şi // neputincioase” (*în spatele lemnului de cruce*). *Corespunzător tipului de „hoinar singuratiec”, poetul precizează că e vorba de un oraş cu zăvoarele trase, cu singurătatea străjuită de cruci febricitante, adăpostind o „grămadă de manuscrise” în spatele cărora se află, enigmatic,*

„surâsul nomadului”. Altă dată urbea în cauză e specificată precum un sălaş al damnării: „oraşul se dezmeticea greu / din fereastra hotelului. / – «să cazi ca un înger şi să te ridici ca om!» – / strigă câte unul aşa mai plin de sine” (*poate că visul ţi-a ridicat palmele*). *Autorului nostru nu-i rămâne decât să oscileze între cele două ipostaze.*

În calitate de înger căzut, Echim Vancea compune un psalm eretic, în care dă glas firii sale impetuoase, unei exuberanţe goliardice: „sunt nebun / după capriciile tale. / te înalţă şi ne iartă” (*sonet ascuns în neastâmpăr de ziuă*). *De asemenea obişnuieşte a deforma, nu fără voluptate, miturile, transcriindu-le pe fila actualităţii derizorii:* „ana şi-a dat seama de fraiereala pusă la cale de manole / – ăla de-şi făcea veacu' pă la trustu' lu' negru vodă – / şi când urla că zidu-i strânge ţâţa ea se lăsa iubită de un altu' / – unu' tocma' picat din cer şi ajuns magaziner pă la cimitiru' acela plin de cleptomani ce lucrau numa' pă ploaie să nu li se vadă urmele (*te bucură şi te lasă iubită*). *În postura umană strecoară notele unei acute solitudini care, cu cât încearcă a o înăbuşi, cu atât rezonează cu un mai puternic efect fabulos:* „singurătatea are nişte unghii mult mai prejos de cinism / şi am o plăcere uneori să mă culc pe calea ferată / aşa dintr-o dată / şi mai ales aşa pentru a scăpa de voi / emiţătorii de timbre tot limbind pe faţă şi pe dos hagialâcul / unui picior de lemn / mult prea conştient de suflarea tatălui. bă echime / toate ţinuturile împăratului au scris corect numele lui numai că nu s-au / potrivit poruncile. / pentru ziua aceea / –

iote mă cum au crescut unghiile alea neţinând seama de porunca împăratului" (*dialog pe marginea unui dialog*). *Dar sub presiunea continuă a izolării vitalitatea nativă păleşte, se inhibă. Iniţial plin de-o candidă îndrăzneală, poetul devine timid, „se strecoară" printre zidurile orăşeneşti până la „cel mai apropiat anotimp", chiar şi durerile şi le simte „înstrăinate", emite „spirite" spre a-şi face curaj:* „tu vorbeşti de ochi şi te uiţi la picioare! / – se dezlănţuie droaia de ochi / încercând să aducă / laude dimineţii lipite de buzele vecinei" (*insomnia bătrânului fiu*). *Sau:* „şi trebuie să mor pe datorie / să mă îngroape promiţându-mi că visul nu o să mă doară" (*carte la închis de pleoape*).

Se încheagă un ton mizerabilist al acestui discurs ce are aerul a păşi pe o frânghie, echilibrându-se între refuzul emfazei şi mărturia suferinţei ineludabile, măsurată prin acuitatea imaginii. Clopotele dau vina pe anotimpuri, lumina de deasupra acoperişelor răstoarnă pasărea albă de foame, umbra fierbe în buzunare străine, busuiocul e sătul de credinţă, piatra îngenunche lacrima, întrebarea e nestatornică precum aburul băii comunale, batista se lipeşte de cerul gurii uscate de sete, oraşul se odihneşte ca o torţă picurând în tăcere, la capătul întrebărilor sunt aşezate dormitoare, un ochi obosit intră în moarte şi iese dintr-însa. Aşadar un duh expresionist animă aceste corespondenţe amare care traduc un destin în răspăr. Închipuindu-şi „o clipă" că ar fi putut fi „fericit", autorul recade „într-un colţ al paginii"sale lirice ca-n singurul loc al expierii (relative).

O asemenea condiţie pare să fie stinsă prin limpezirea scriiturii, când mâlurile contondentelor asociaţii se depun la fund, rămânând la suprafaţă armonia unei pătrunzătoare elegii: „totdeauna este o păpădie pe apă şi când pleci lăsând / uşa deschisă şi când umbra de fluturi pe munte / apune şi iar când tăcerea cutreieră setea nestinsă. încuie/malul şi-ntemniţează ţărâna şi cheia / o aruncă odată cu frunzele din cimitir. / într-ascuns deasupra pădurii coboară zăpada / şi urme de corbi se risipesc în nadir // cincizeci de gratii noaptea o acoperă-ncet. în / ieslea goală ascultăm cum / se chinuie vântul şi dimineaţa / şi-amiaza se duc cu cercul acela. / vai pietrei căzută / din stâncă odată cu sfântul" (*nu pleca lăsând uşa deschisă*).

În creaţia sentimentului criptat (şi nu prea) Echim Vancea, iubitorii de poezie pot găsi numeroase imagini, versuri, texte încântătoare, întrucât, neîncumetându-se să aleagă, abrupt, „absenţa sau visul", bardul alege „drumul mătăsii" care este expresia poetică.

■ Gheorghe Grigurcu

căderea din timpi

te bucură şi te lasă iubită

nimic mai mincinos decât un scop precis. aici ştii bine ce ai de făcut şi ce ai făcut. ce trebuie să faci mi se pare că va trebui să le spui. dă-mi voie să-mi bag seara asta într-un gest masculin prin care eşti dat la o parte. află bă că într-un timp foarte scurt – altceva e pe pământ – ana şi-a dat seama de fraiereala pusă la cale de manole / – ăla de-şi făcea veacu' pă la trustu' lu' negru vodă – / şi când urla că zidu-i strânge ţâţa ea se lăsa iubită de un altu' / – unu' tocma' picat din cer şi ajuns magaziner pă la cimitiru' ăla plin de cleptomani ce lucrau numa' pă ploaie să nu li se vadă urmele – că manole ăsta nu ştia numa' câteva cuvinte. cum ar fi:

hotarmeşternemeşmajăvamăoraşdijmăilişbirăulăcuime
gieşpârgarsălaşbanşoltuztâlharaprodherţeghitleanuricv
itezchelciugfelchinducatcheltuimarfăsechereştaraldăma
şgândpecchezaşbănuibelşugchibzuichipfăgăduisobăîng
ăduiîntâlnimereumântuineamseamătalpătulaibadogbol
undboldpotilarăşcăbatimaşbumbcheifăcorbacifeleluifed
eufiocpalincăşpansabăuşurluitemeteuuiagăpârgarcorha
zfăgăduitboldfotoghinbarşonlepedeudohanleveşefeleşu
gbătăuşmeşteşugcărăuşeleşteuilăuimaşlocaşpuşcăbere
chetchefdandanamofttabietbaremgeabatamandoldorati
ptilhalalharamcapsomanchefliugogomanhoţomanfistich
iuhazliudurduliuanarhietirananomalieipocrizieanatemăfl
egmănostimprotipendadăsimandicosbabacţaţăanosttaif
aspoliloghiecartoforipochimenistericalelăhuzăplicmamo

şmaghermiţăfandosistambăchivernisealăigrasieaghiazmăamvonpronienevricalecartoforagonisicântecospăţoaiecuţitiapăfuralătrapisafemeieprânzzeamăburtăbuzărânzăaburguşăscrumcăciulăbacibalegăbrânzăburdufcăpuşămăgarmânzmurgstânăţapurdăzergroapămalbalaurcioarăpupăzăşopârlăviezurebradbrusturecoacăzemazăremătrăgunădoinăsâmburepăstaiedroaiegatanăuc…

şi apoi nu se ştia bucura nici de peisaj
şi nici de femeia lui. se zice că ţinea un jurnal de vorbe de duh cum ar fi că „este interzis să faci autostopul”. sau „strânge-ţi tare coapsele să nu-mi zgârii pomponul mai târziu când am să-mi cazez beţigaşul în sertarul tău”. ori „prostituţia te scoate din toate belelele cu condiţia să te ţii de ea”. sau că numai „mânată din bărbat în bărbat soţia devine femeie”. şi multe altele de-i dădeau lacrimi chiorului. da' nu trebuie să iei în seamă idioţeniile acestui idiot ce protestează mereu în vacanţă. mereu cu ochii la buzunarele lui vodă doar doară s-o îndura măria sa să-i dea un concediu plătit chiar unu' prost plătit numai să îşi poată prinde nevasta în flagrant.

individ mămăligit – manole acesta nu a rezistat mult la proba singurătăţii şi imediat ce s-o văzut cu ana prinsă de zid şi îşi fo luat zilele. amu o mai trece şi noaptea asta. da' nu-l văd revenind asupra minciunii. ori poate nu mai sunt eu în stare să-l cred. în spatele meu ana se bucură că s-o fo' lăsat iubită.

insomnia bătrânului fiu

urieşenia jumătăţii de veac odată nu a obosit
tot trântindu-mi florile pe masă. chiar de
vă sperie spusa
amintiţi-vă de lemnul de luntre
însemnat – prin anii optzeci – cu numele meu
şi cum a fost scos noaptea din cripta
oraşului lemnul ăsta de luntre. nu vă mai
bateţi capu' cu cocoşu' aiesta
ce nu mai cântă.
s-a săturat să se tăt
aburce pe gardu' vecinei – fericită şi asta
că nu mai poate
să împartă semnul crucii – mult prea fraged
din cauza nuielelor putrede.

mă strecor pe sub ziduri
până la cel mai apropiat anotimp. „bă
tu vorbeşti de ochi şi te uiţi la picioare! / – se
dezlănţuie droaia de ochi / încercând să aducă laude
dimineţii lipite de buzele vecinei. / înstrăinate-s
durerile ce pe sfârşite-s de-acum. /
bărbatul intrat în
clarul de lună o apucat-o pe drumul mătăsii.

sonet ascuns în neastâmpăr de ziuă

poemul săturat de umblat printre străini
descenuşează sunetul clopotelor cerşind iluminarea
şi dezamăgită de goliciunea fiului
fecioara devenită *mami* şi-a prins crucea în doruri.
apa dezleagă logodna călcând (pe)
judecata omului. feriţi potecile din cimitire. –
călcaţi numai pe morminte – şoaptele subterane
sunt un descântec post-lacrimă. îndeajuns sânge-i
doamne pentru o *judecată de apoi*.

îţi ia mâna de pe tinereţea mea. sunt încă nebun
după fecioare în doliu şi apusuri. bă *doamne*
hai s-o punem de o împăcare! adâncul tău
mister îşi este sieşi suficientă muză. sunt nebun /
după capriciile tale. / te înalţă şi ne iartă.

elegie

– ciudat doar oboseala
mai ţine în mâini
aventura doamnei elena /
îmi zice animalul acela
cu pielea subţire şi sigur pe el. /…/
– nu-i cine ştie ce de noaptea
asta îndobitocită
şi deîngerizată / îmi zice – copilăria prea de
timpuriu supusă înţelegerii generale. /…/
– vezi centura ta de rugină
de mult nu mai
răspunde la salutul
preaadormiţilor (întru Domnul?)
îmi zice dimineaţa strecurându-se
prin buzunarele sparte. /…/
orice zi ar putea începe socotindu-se
o eminenţă cenuşie dacă
ar vrea să fie convinsă
că ne-a văzut singuri
pe câmp şi în afara
programului

discret mereu altcineva vine şi demon să fii şi
ceea ce repede ni sa-a dat nu poate fi repede
înstrăinat. nu de alta da' când beu nu găzdăluiesc.

nu pleca lăsând uşa deschisă

totdeauna este o păpădie pe apă şi când pleci lăsând
uşa deschisă şi când umbra de fluturi pe munte
apune şi iar când tăcerea cutreieră setea nestinsă.
încuie
malul şi-ntemniţează ţărâna şi cheia
o aruncă odată cu frunzele din cimitir.
într-ascuns deasupra pădurii coboară zăpada
şi urme de corbi se risipesc în nadir.

cincizeci de gratii noaptea o acoperă-ncet. în
ieslea goală ascultăm cum
se chinuie vântul şi dimineaţa
şi-amiaza se duc cu cercul acela. vai pietrei căzută
din stâncă odată cu sfântul.

tratat (fals) **de rectificare a unor nereguli**

noaptea strânge în braţe crucile singurului
cimitir de vale. carnea lor goală stă mărturie
respiraţiei malurilor văii şi mai ales
zgomotelor înfăşurate în durerea cuvintelor.

preţul buzelor mele
era un râu sărutat care mă sufoca
încât albul umbrei m-a încolăcit răzbunător:
noaptea nu poţi „trăi sub umbra lui
printre neamuri /…/ la tine va trece potirul amarului
şi te vei îmbăta şi te vei dezgoli! stricato!”

consiliul orăşenesc a scumpit iarăşi biletele la
transportul local şi la metrul cub de apă – cu
accent pe preţul metru-cubului de apă evacuată pe
când nouă „ne arde pielea ca un cuptor, de chinurile
foamei.” mai marii noştri privesc printre gene trupul
tău frumos pe când lemnul sicrielor abia mai rezistă
furtunii din umbră. paşii lor nu se înţeleg – de o
vreme – cu lumina piezişă din vale şi apa se-ascunde
în aburul pâinii. te întoarce Doamne la tine-n ogradă
– noi ne vom întoarce în cimitire. ştii doar că lumina
în numele tău – ne-a abandonat şi nu mai visează
nimeni la tine. inutil-îi să părăseşti nourul. e ziuă.

iar am crezut

sunetul cheii în uşă. / alături se simţea tremurul
destrămându-se în lama cuţitului. / spera să fie
altceva decât o dezamăgire de-o noapte. /
hulubii se roteau deasupra cimitirului
înnebunind aşezarea cu zbenguielile lor. /
neprimitoare erau şi străzile / şi nu prea aveai
unde a preacurvi sau a te preasfinţi / şi simţi
deodată nevoia să meargă / să facă orice numai să
nu rămână în locul acela. / pe o punte se pot
întâmpla multe şi puntea era somnul şi nu o puteai
pătrunde cu respect şi-n tăcere. /
ocupantul provinciei se desprindea din faţa mesei
acoperită cu cărţile de joc. / îşi aduna sângele
searbăd într-o găleată înzăpezită
pe malul unei ape. şi nimeni nu mai cobora din pat
văzând-o acolo ghemuită în fum.

oaspete

ne-am obişnuit cu excepţia de linişte.
după ce a muşcat din mărul greu de păcate
şi s-a priponit cu mâinile în liniştea gardului
femeia se refuză din nou dragostei.
apoi îi pipăie omului ei oboseala
şi murmură fericită: *„nea alecu*
nea alecu / tunde oaia şi berbecu'!”

începe toamna
şi bărbatul nu mai are poftă de nimic.
umbra lui a rămas
undeva
lipită de fruntea unui spin
martor tăcut al unei partide de amor.

la intrarea în parc
ne întâmpină un lamentabil amurg.

şi ni se impută eşecul.

pe trotuar întunericul

femeia creştea din frica mea de moarte –
singură întrebarea ofta-ntre genele-i etajate –
nestatornică precum aburul băii comunale.

rămânem aici pe scara de serviciu
să ne refacem cărarea şi nodul cravatei.

rămânem aici sub ţeava puştilor
sătui de atâta umbră adunată pe prunduri.

limbi de foc mistuie de cu seară cărările
şi – în cohorte – magii năvălesc nebuni.

între viaţă şi moarte apare zâmbetul
învăţându-ne feţele lunii.

pe munte se abureşte de ziuă.
femeia muşcă din iederă
apoi scânceşte sub tăietura securii.

în larg
nici o corabie.

între pietre îngenunche poezia

nu mai pot fi şi martor
şi-ngăduit risipirii
cinei voastre de taină…

a fost un an sărac.
descurcaţi-vă singuri!
frica – o casă de toleranţă pentru surdo-muţi –
a fost proaspăt ignifugată
oasele singurătăţii – de-o vreme –

dau semne de-absenţă.
mai uşoară decât o fluturare de batistă
autoritatea nivelează în împrejurul tău
paşi voci mâini

la mormântul eroului necunoscut din satul *năneşti*
spre liniştirea patriei
a început să plouă cu înstrăinare

martor nu mai pot fi
şi tot ce am văzut
trebuie să dispară
în palme glasul se împrejmuie cu ură
şi piatra îngenunche lacrima

braconaj

caii ca un blestem fără umbră
ademeniţi de îndoiala luminii
stăpânesc iarăşi iarba şi zorii.

în satul *năneşti*
buletinul de ştiri
cade greu în tăcerea hotarelor.

în *săcăciosu*
peştii clatină malul apei
sprijinindu-se în mijlocul fecioarei
ce-şi spală picioarele-n iza.

în *poduri*
soarele îndurerat de absurdul palmelor
bătătorite de pământ
îşi reazemă raza de stâlpul de înaltă tensiune.

noaptea timpul braconează cu-o joardă
coteţul găinilor.
liniştea se prelinge pe buza bolnavă a serii
şi nimeni nu-ntreabă de ce-i atâta întuneric
în interiorul acestei lecţii de anatomie.

un semn

o clipă am stat pe jos / într-un colţ al paginii / scrie
aşa – urlă nebunu' – / scrie aşa – urlă întunericul / şi
am scris că *ceea ce nu mişcă din loc*
provoacă / tristeţe / suferinţă / noapte/ în pustia
fecioriei / şi că numai flacăra mai crede în dimineţile
reci în care agonizăm ca nişte colonizatori
din oficiu. o clipă am crezut că
aş putea fi fericit – aşa după placul inimii –
dar din colţul de pagină nu am prea ştiut ce să fac
cu cartea de identitate
şi ce mai contează avatarurile dosăditului târg.

acolo unde umbra

de-o vreme / noaptea / se spune cuţitele
stau ascunse sub şei / caii simt privirea
duminicii şi a lecturilor interzise

în noaptea aceasta luându-se după roua din
bătaia clopotelor caii şi-au ales cuvântul în care să
moară / *mai bine o mână plină de odihnă / decât*
amândoi pumnii plini de trudă şi / goană după vânt /
în noaptea aceea va trebui / poate / ca flacăra / de
groaza vieţii de-acolo / să se îndepărteze de uşi

vezi / tu / dragă / cum aştepţi ziua de mâine şi / mai
ales / vezi că / fiecare cuvânt / pe aici / aminteşte
de cai / şi de ziduri / şi aici / la birtul *la ultimu' leu*
se desprinde încet umbra şi calu' acela ştii tu /
bunicule / care îmi căuta ochii întâiaşi dată cu frică /
apoi cu dragoste / şi mai pe urmă cu disperare /
convins fiind că *cine iubeşte argintul* de argint va
pieri / şi / mai ales / cum că *prostia nebunului se*
cunoaşte din mulţimea cuvintelor / … / caii / habar nu
aveau / de sânii / tăi ioana / la intrarea în umbră
tot una îmi e de-i dimineaţă ori întuneric / neamul lui
s-a bucurat mult de potrivnicia fecioarei şi a căzut.

săptămâna asta s-a oprit lângă jos pălăria!

pe asfaltul din faţa săptămânii
dejunează timpul
unui prezent ce ieri a fost îndestul de limpede
de întrevecimea
unei zile care nu îl suferea prea obosită de atâta
căutare.
dă-mi mâna! oricând poţi în schimb a mă da.
numai că
s-ar putea ca într-o zi de execuţie
soarele să nu lase ca
în seara acelei zile buciumul să sune cu jale.
săptămâna aceasta
îi avantajează pe cei ce aşteaptă
aproape de far.

cu soarele-n ochi

întunericul are chef de vorbă.
ora caută un strop de odihnă la umbra
florii-soarelui.

singurătatea, în pas de evadare –
obişnuită încă să ciufulească numele proprii
mai păstrează lăcomia diurnă-a mulţimii.

neînţelegerea memoriei lui *Franz Kafka*
în viaţa obişnuită
are însemnătatea unei ierni
petrecută pe o stradă necunoscută
cu soarele în ochi.

carte la închis de pleoape

grinzile casei se trag din zăpadă
clopotele dau vina pe anotimpuri
lumina zvârlită peste acoperişuri
răstoarnă pasărea albă albind de foame.

dar tu –
tu ce aştepţi de la cel înecat
în dimineaţa naşterii tale?

sfinţii suferă-n icoane de tăcere
umbra fierbe în buzunare străine
busuiocul sătul de credinţă
priveşte cum se învecheşte lutul în mine.

…şi numai orbul îndrăzneşte
să se arate fiarelor
numai el
poate să sărbătorească
şuviţele simple
ale clipei…

şi trebuie să mor pe datorie
să mă îngroape
promiţându-mi că visul
nu o să mă doară.

odihna păsării de pradă.
iubirea şi moartea

profeţii mângâie naivi învolburata cenuşă a
părinţilor sufocaţi de ritmul tobelor
galbene îndepărtându-se
apăsătoare şi
neputincioase.

*„eşti îndeajuns de frumoasă să fii nevastă şi
nu fecioară”*

mâine vom fi – poate – şi noi la rândul
nostru căpetenii
şi ne vom spăla de lacrimi mâinile cu sabia şi
vom intra
în temple nuntind printre aleşi. regele îndoielii

mă copleşeşte cu transparenta digestie
a unei imunităţi scoasă din pravile şi nisipuri ce
nu simt nimic. oraşul îşi zuruie trotuarele
în faţa templului.
bărbatul se îndepărtează tăcut în siajul unei
lacrimi martor unei nopţi fără dragoste.
neamul lui s-a bucurat de potrivnicia fecioarei
şi a căzut. o zi întreagă
s-a auzit zornăitul lanţurilor cerşetorilor plătiţi
ca să cânte vieţile altora obosind cerul.

o noapte care nu ia sfârşit odată cu zorii

şearpele străjuie crucea din cimitirul fiarelor vechi hrănindu-se cu lumina unor sori linguşitori – un ochi obosit intră şi iese din moarte şi nimeni nu intră-n mormânt. / doar eu cu şapca în mână / ca nu care cumva să supăr lumina / mereu şi mereu şi mereu şi oricând rog a se trece cu vederea peste nepoliteţea proprietarilor de cimitire. buletinul meteorologic şi cartea de identitate s-au transformat în cărţi de impresii. / – fluturii mult prea departe de ţărm îşi potrivesc zborul atârnaţi de creasta unui val şi nu mai au poftă de maci. / şarpele ce străjuieşte crucea din cimitirul de fiare vechi – numai până în dimineaţa aceasta când toate din preajmă fi-vor udate de ploaie – îşi va alege un alt apus să se stingă. – sub ploaia de duble tăcerea jucătorilor lasă mult de dorit.
cândva – frumoasa mea – va ninge şi noaptea. şi câtă tihnă ascunde sărbătoarea aceasta nepregătită pentru înveşnicire şi câtă limpezire îi trebuie potecii ieşite din noapte să ajungă în munte. greşeala nu are sfârşit încă şi plecând din crucea drumului să îţi faci aşteptare. din dragoste fierul se adună-n cătuşe şi nu-i om să-l îngroape şi nu-i pământ să-l ascundă. / spaima lui tulbură apele scăpate pe drumuri – şi din lovituri se prelinge uşor frigul şi rămăşiţele râsului.

după eveniment

singurătatea cuţitului
şi oglinda murind de moarte uşoară
în locul meu.

cerşetoarea oarbă
sprijină pe umeri
zăpezile jelind
visul.

luna mă întâmpină
la intrarea
într-un pumn de ţărână.

crizantema domolind bocetul
în loc să îţi ducă ţie grija
se bucură de mine.

desfigurata stare a unui schimb de opinii

tu măcinat de o îndoială târzie
îmbătrâneşti.

în întuneric
se scurg
nehotărâtele rugi.

se aude doar surâsul femeii.

şi nimeni n-o săruta
nu-i umilea
surzenia de târfă bătrână
mi se ascunde oare ceva?

la o adică noaptea nopţilor te va surprinde odată cu zorii

s-a dus. zvâcni inima mea îndeajuns
de slobod. hulubi rătăcitori sfâşiaţi de roata
dimineţii înţesate de plase îmi flutură numele
după întâia moarte zbătându-se în frâie.
n-o să mă scape. răspunde-mi că-i târziu.
ca să îţi iei zborul ai grijă. prea dulce-i
fructul oprit.

soarele sfidând timpul şi trăsăturile sale intime
promovează anumite schimbări înainte de a atinge
pământul şi pragul uşilor tale. soarele.
floarea soarelui
şi soarele măsii
neîngăduind luminii să treacă
dincolo de odaia de groază s-a dus. sau poate

adevărata rană-i noaptea nopţilor prea lungă
inegal şi adânc respirând cu aripile larg desfăcute
în ciuda iubirii.
oho! dormi liniştită. plouă mai mult
decât te aşteptai.

batista de doliu

dincolo de zidul *a cărui inimă este o cursă şi nu laţ* şi ale cărui *mâini sunt nişte lanţuri* ochii se deschideau în declin. la gura sobei cârduri de corbi în plină perioadă de rut aşteptau gâtuiţi de emoţie – privind prin fereastră – lacrima să se răstoarne-n tăcere-n fereastră / – o batistă sărută mâna îndoliată a unei fecioare / paşii ascund / de-acuma / urma cinei de taină. – cuvintele înţeleptului *sunt plăcute, dar buzele nebunului îi aduc pieirea* dezgropaţi din tăceri. păianjeni înţelegători coboară în grădina adormită. fecioara priveşte mirată. nu a mai văzut încă un asemenea anotimp. / gleznele sale muşcate de lupi aburesc în fiecare dimineaţă
şi puterea se simte victorioasă. abia de mai pot înghiţi un gât de apă după atâta arşiţă pentru ca mâine să se uite că *de aici va veni mult dispreţ şi mânie*. la ce mă gândi nu mai am. cineva îmi plânge pe umăr şi dintr-o dată îşi aduce aminte că trebuie să plece acasă. în dimineaţa aceasta batista pierdută mi se lipeşte de cerul gurii uscată de sete. palmele nu-şi mai aleg cuvintele şi iarna abia de mai adăposteşte altceva decât începutul de zi. şi totuşi între o femeie care ţipă şi o alta căreia i se albăstreşte trupul prefer inima fierbinte a unei fecioare schimbând la rând anotimpurile în mâzga din cuib. cel care tace din nimic are dreptate.

osânda de uitare

noaptea cuţitele stau ascunse sub şei
spun cărţile de citire.
pământul îţi simte privirea.

luându-se după roua din bătaia clopotelor
ochii şi-au ales cuvântul în care să moară.

numai un telefon anonim
a oprit pământul
sub stele…

într-o zi vom avea nevoie de paşi

vârsta haotică

în spatele lemnului de cruce

eu vreau să vă aduceţi aminte
nu să trăiţi ci să citiţi ca să puteţi şi voi muri.

oraşu-i un exemplu plin de făpturi păguboase /
dacă ai avut sau ai o bunică frumoasă / ca să fii
sigur de fluierături atunci când ieşi seara la braţ
cu ea pe corso-ul plin de bălegar / de şi zgomote
triste / de la o vreme pâinea-i / din nou / pe cartelă
iar şearpele-i un obiect pierdut / prizonier
ochilor tăi. / beethoven un monstru când tu ai de te
gătit pentru / tăcerea unei declaraţii de
dragoste uşor obosite / târziu de tot am aflat
că cineva vorbeşte acolo. / profeţii mângâie
naivi învolburata cenuşă a părinţilor sufocaţi de
ritmul tobelor galbene îndepărtându-se

apăsătoare şi
neputincioase.

*„eşti îndeajuns de frumoasă să fii nevastă şi
nu fecioară”* mâine vom fi – poate – şi noi la rândul
nostru căpetenii şi ne vom spăla de lacrimi
mâinile / cu sabia şi vom intra în temple nuntind
printre aleşi. după-amiaza se aşterne tăcută
peste oraş şi fiul risipitor îşi şterge tălpile grele de
roua ţarinei în lumina după-amiezii de octombrie.
febra sărbătorii de la şaptesprezece se stinge mută
în pulberea drumului. bărbatul se îndepărtează tăcut

în siajul unei lacrimi martoră unei nopţi fără de
dragoste.
neamul lui s-a
bucurat de potrivnicia fecioarei şi a căzut. o zi
întreagă
s-a auzit zornăitul lanţurilor cerşetorilor plătiţi
ca să cânte bucuria altuia până va obosi cerul.

un pas înainte. / unul / şi încă unul /
înainte de a se răspândi pe întreg pământul. /

faţă-n faţă cu zidul / cu mâinile legate la spate /
culcat pe burtă striga într-una că întunericul doare
dar nu a văzut nimic care să aibă privire / *nici aceea*
spre care soarele se-ntoarce să o vadă… / nimic
ce ar putea să rodească fără să blesteme.

frica de poem

inutil frumoaso să mă tachinezi mereu
spunându-mi că foame-i un sfetnic bun / în *ziua*
mâniei te păzeşte de omul fără prihană şi mai are şi
paharul gol în mână căci de la prima întâlnire
te va convinge că are nevoie de o geantă de umăr
şi se va umple de mânie când îşi va da seama /
că s-ar putea să nu îţi convină cuvintele lui
înveninând răsăritul. *cave poetam!* la încheieturile
mâinilor *coniţa lena* – poetă şi prietenă din sud
de-a poetului – a ieşit în stradă veselă şi cu inima
mulţumită – şi-a prins dedeochiul lunii octombrie ca
să nu-i dea voie poetului să se adune şi să-şi apere
viaţa / ci doar *să nimicească / să omoare / şi să*
piardă împreună cu pruncii femeilor lui pe toţi aceia
pentru care cuvintele nu vor fi niciodată suficiente
pentru săgeata arcului său. a mea-i şi o voi păstra pe
coniţa leana – cave poetam! – strigă poetul *valentin*
din camera sa în care domneşte o dezordine absolută
/ el ştiind doar unde-s scrisorile nedeschise şi cărţile
necitite / *nici noaptea măcar nu are odihnă inima lui*
/…/ şi aceasta-i o deşărtăciune şi o goană după vânt.
nu-ţi fă griji – poete – oamenii de pe aici nu ştiu să
citească. nu te lăsa prostit / *valentin* nu va deveni
niciodată tâmplar. apa râului nu-i pentru leul flămând.
în primele noroaie de octombrie visul învinge. ca şi
cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

început

plouă şi plouă
se încăpăţânează
să plouă
şi seara se desfată
cu destine la ţintă
îşi aminteşte cu ură
zăpada ce nu mai contenea să confirme somnul
şi umbra uscată – ea care *înaintea oricărui cuvânt din ce-aş spune e (rugămintea de îmi da) îngăduinţa (s-o fac)* pe necunoscutul oraşului –
trecător nemişcat aşteptând noutăţi din pământ.

sub amurg cu şapca în mână –
într-o nebunie stupidă – rebotez străzile oraşului
moleşit de ploaie şi mă retrag discret căci
trimis-am scrisori tuturora şi ele *de pace şi de supunere* vorbe cuprindeau – ca o
dovadă a timpului meu fără de glorie. lumina –
de la o vreme – a început să mă ducă de nas –
şi mai ales şi-a permis oarece răbdare în ceea ce
priveşte pedeapsa. – cât de tristă poate fi o seară
pentru o doamnă surprinsă în lumina menajeră a
unei raze de lună în luna de miere. abia mai târziu
cineva îşi aduse aminte că dreptul de a privi nu-i
aparţine luminii. pe pământ altceva-i.

şearpele greu de timp

intrarea în moarte au numit-o cu strigăte.
urmele paşilor încărunţesc lăsându-se povară
unei gări din care nu mai pornim.
ochiul bate ridicol din pleoape

(sângerând recunoscător suferinţei)
(fără stăpân e lumina!)

legea tăcerii nu te mai cunoaşte
aşa stând cu căciula în mână
rătăcind sub ajutorul nemijlocit al istoriei şi mângâiat
de nestatornicia şearpelui greu de timp.
lângă picioarele tale arde rugul de sărbătoare.
în palme ţi-a împietrit nepăsarea.
să îngenunchem aşadar
obosiţi cum suntem…
oraşul se odihneşte
ca o torţă
picurând în tăcere.

aşa cum lumina

mâinile-ţi sunt asemenea ochiului /
adunătorului de frunze /
şi nu mai ajung / nu îndrăznesc /
să aleagă absenţa / sau visul. / ce poate face
umbra castanului privindu-mă / pentru
o lumânare stinsă în care mereu se sprijină
zidul chemând la el muntele /
şi adunătorii de frunze din parcul oraşului /
într-o zi de octombrie târându-se sub ceasornice
părăsite de zăpezi în inima nopţii
pentru o noapte de dragoste
cu măcelarul trandafirilor

cresc oasele peste tăceri alungând somnul nucilor /
privirile se scurg uşor peste schelete
tutuite / îmbrâncite / apostrofate /
pentru alte făpturi sau pentru fapte
pe care nu le ştim / sau nu le ştiam cu adevărat / –
cu adevărat laolaltă şi pentru totdeauna
alăptate-s cu frig / – îmi dă mâinile tale şi uită
de tăcerea clopotelor de toamnă /
putrezind pentru o coroană de spini
care ar fi împotrivă-ne. / nu suntem
vrednici de ea. / dovadă a dragostei –
o mână de cenuşă în largul nopţii.

drumul închinat apei şi zeului

amar îşi striga zeul durerea pe *valea izei*.
amarnic pedepsea cuvântul tăcerea necunoscuţilor.
„cel unu' născut” alerga în faţa cirezii.
desculţ alerga. alerga şi hotărnicea
cât îl ţinea gura: „unu doi trei/baba la bordei.”
apoi se împotrivea liniştii şi slova nu-i era
auzită de nimeni.
spatele gol al femeii zace de mult în privirile
robilor. şi de mult voiesc ei
să stingă lumina în dormitoarele
aşezate la capătul întrebărilor.
– *iza* poartă la vale perechi de leagăne –
zeul plânge pe maluri. si-a tăiat buza
într-o frunză de răchită şi nu mai poate fraza.

între crengile copacilor luna s-a pătat de la
funinginea gălăgioasă a câinilor satului. acum
putrezeşte şi strigă.

să nu pleci în noaptea aceasta

închis într-o umbră lemnul de cruce se odihneşte
pe praguri înşfăcând din când în când câte-o
să stea în picioare noaptea. „mă dor braţele de
când vă tot duc.” „sunteţi tare grele!” striga fecioara
întunericului – şi din nou se năştea şi căpăta cuvânt
ostil femeia. copilul. bătrânul –

groapa din marginea golfului stă să se năruie.
o ia înaintea bărbatului. se râtuie între lumină şi
întuneric înfigându-se în trupul femeii. „nu am
încredere în bărbatul care refuză o pereche de coapse
asemenea aurei mele!” – un strigăt în noapte. „tu cel
ce eşti împotriva pieirii luminii mâhnitu-ţi-ai calea. *noi
suntem cu noi*. blestemă şi binecuvântează!” liniştea
ţărânii
îşi stăpâneşte cu greu firea. prea multă lumină-i
afară şi hulubii se împiedică în prea multele cuvinte de
dragoste. neliniştea întârzie în a mă
vrea viu. o poveste cu erori nu ajunge – ochii
înfricoşează lumina prefăcându-se în nimic

povestea pierdută

pe trotuare îngenunche ploaia. fiul golgotei îi
zâmbeşte ţărânii şi pietrei. /
lemnul abia încolţeşte pe retina lui –
- „am o muşcată.” /
- „muşcată-i nevastă-ta!”
- „de cine?”
- „de şoferi!” -
şi zâmbea într-un colţ de podea –
pe trotuare
hoţul de buzunare îmbătrânise numai
de după câţiva paşi. cu cerul să nu-ţi baţi capul.
când va fi să dea socoteală pentru îmblânzirea
hulubilor să ştii că te va mai vinde o dată.
râdeau
îndrăgostiţii de cel mai
renumit ceasornicar din oraş.

noaptea adesea lasă afară umbra după-amiezii

mâhnită lumina se îneacă în vitrinele după-amiezii.
hulubii coboară în amurg umbrind cu aripile dealul
din care-abia mai rămâne câte o pată roşietică
înfiptă în zona lanţului
târât de călătorul coborând în amurg.

octombrie adăposteşte dorul şi lacrima drumului.
apă de jur-împrejur numai apă şi zidul sfărâmând
rugi şi ocară. mâhnită-i noaptea
risipită în muzica molimei. râvnit îi zâmbetul
supravieţuitorului de pe acuma.

dansul

întoarcerea de orice fel / se va desprinde de noi /
şi cum altfel decât în *vederea nimicirii* ca să îi arate
femeii că se poate dărui oricui *fără să fie chemat*. /
doamne în paşii mei ai sprijin şi jug! nu te mai lăuda
pe la toate curţile cu prietenia mea. tăcerea durează
doar
treizeci de zile şi apoi *voi intra la împărat / în ciuda*
legii şi dacă va fi să pier / voi pieri dar nu voi mai
lăsa
nepedepsită urma zăpezii. hoţii de buzunare au
îmbătrânit odată cu dimineaţa solstiţiului. cu cerul să
nu-ţi baţi capul / când va fi să dea socoteală pentru
îmblânzirea hulubilor să ştii că te va mai vinde o
dată.
însă nimic nu va mai înflori asemenea păpădiei
tristă galbenă şi mută
marginii cărării vândută
cuprinsă de-o trecătoare sfială
ivită dintr-o absenţă goală
nimeni nu va mai fi alungat de la moarte
tropot de cizme / fulgere coboară / în înserarea
oraşului ridiculizat de ploaia de vară. sicriele
dimineţii mimează uşor răsăritul
dincolo fruntea lipită de geamul ferestrei
nu-i îndeajuns de fierbinte. / o apă limpede ca o
mişcare a umbrei se năpusteşte asupra întunericului.

discurs

printre furnizorii de moarte
îşi strecoară mâinile hoţul
da' şi moşu'.

în tristeţea zilei ploioase
privesc amândoi mireasa
din faţa altarului. îi subtilizează
apoi/mirelui ceasu' bunicului.
şi cum se furişează mireasa cu gaşca ei
de îngeri prin codrul amuzat de vânătoarea
regală/le cade privirea în poală.

priveşte cum această pictură
de van gogh
îşi culege din lumină durerea şi cât de
mahmuri sunt nuntaşii în zori.

apoi ascultă-ţi discursul civilizator
al muţeniei tale de proaspăt tâlhar.

doru-ţi-i mă de un:

tovarăşefârtatesoţuleortacecamaradecârdaşuleasociatu
lepărtaşulesâmbraşuleprietenepetrecătoruleamicedom
nulemusiulechirulesignorecârmuitoruleconducătoruledo
mnitorestăpânitorulevoievodulebiruitorulecraiulegospo
darulecârmaciuleatotputerniculecreatoruledumnezeule
părinteputerniculeziditorulepreaînaltulemântuitorulesfâ

ntulenenebadeneicămoşuleascendentulebătrânuleunchi
uleghiujulevâjulebuniculeghiborţuleinaintaşulenaşule
ş.a.

şi de ce nu:

imbecilulecretinuleidiotuletâmpituledobitoculeneghiobu
lenerodulestupidule

şi câte mai altele.

bă animalule doru-ţi-i de-o iarbă.
de-un loc de privegheat.
de-o lumânare.
de-o pomană.
de-o slujbă de pomenire.
de-un priveghi.
de-o muzică bună?

închide fereastra şi trage lutul gojgarule!
clopotele au limba amputată
şi felcerii
au pus-o de-un chef nebun cu isadorele
venite să-ţi ţină de urât pe ultimul drum.

începe inventarul.
poftiţi în trăsuri!

oceanul singur străin

oceanul la gura sobei.
soba într-o dimineaţă de iarnă.

câtă risipă pentru un ajutor reciproc
şi câte eforturi, Doamne, pentru îngerii tăi
neliniştiţi de lacrima legilor tale.

o, s*ahara*,
cât Soare trecut-a prin braţele tale,
cât somn adunat-ai din
povestea celor *o mie şi una de nopţi*!

oceanul singur străin.

o seară cu o doamnă

din obişnuinţă / în după-amiaza ceea de octombrie s-au apropiat de stâncă şi m-au judecat pentru o altă femeie. nu am vrut să-i înţeleg dragostea. păi ce era să fac eram mai încolo cu o doamnă şi pătimeam – crede-mă doamne. apoi am adormit pe aşternutul fierbinte. dimineaţă m-a rugat să o scap de ziua de odinioară şi de noaptea (singura) fără de dragoste. într-un fel m-am simţit vinovat (recunosc) dar trebuie să fie acolo ceva inviolabil. o promisiune. ceva. s-*a mai văzut* că *sub* frică *în locul rânduit pentru judecată domneşte nelegiuirea şi că în locul rânduit pentru dreptate este răutate*. / condamnaţii obosesc în zadar cerul. pentru a putea supravieţui oraşul şi-a amanetat lâna de aur şi toate fecioarele. / nu-i urmaţi căci vă judecă cu nedreptate femeia şi vă judecă după ceea ce tăinuiţi şi-aţi agonisit. / mulţumiţi-vă cu femeia altuia şi nu mai cârtiţi cum că-i mai mare ruşinea să o posezi singur când ai atâţia duşmani mucezind ruşinaţi de atâta prihană – bine ştiind că-i *mai bun sfârşitul unui lucru decât începutul lui* şi că în disperare de timp niciodată n-or să mai fie nopţi ca aceea.

poem pentru vina când vorbim

I. seara în urma noastră
şi goana amurgului
călărind fără de vârstă.
octombrie – frunze şi vânt…

un râu pleca din floare
şi numai eu în spatele genelor tale
mă gândeam la întoarcere.
din braţele mele – crizanteme…

II. dimineaţa puhoiul se tânguie orei…
pădurile arzând
aveau gust de piatră. m-am oprit.
în curtea albă
stăruie mirosul de ruguri.

m-am aplecat sub ugere de iarbă –
un joc de teascuri din nisipuri –
şi astfel câmpia în scurgere
mă alăpta din ţipătul luminii.

III. oraşul îşi face cruci pretutindeni.
împrejur tăcere şi lucruri fără
de umbră –
legată de beznă luna-i văpaie.
inelul e pune de suspine.
am revenit pe pajişti.

lângă bisericile tânjind
după zgomote.
seara după închiderea ferestrelor
în odăi ne intră priviri
pline de funinginea pământului.

IV. o pasăre de priveghi
ce poftă de moarte
ce plagă a străzilor dosnice
te face una cu mine
când se umplu casele de noapte
de cum le atingi?
ierburi arse de secetă
voi mi-aţi dat palida tăietură
lângă tâmplă
şi pasărea care să-mi cânte în sânge.
când dornic de voi
pieptul mi se umple de lume.
dar astăzi
vitregă îmi este întoarcerea.

V. în urma noastră noaptea trăieşte
pentru somn.
nebăgat de nimeni în seamă
mă dărui doamne unei stricate.
pe masa lungă am văzut
lumea
stând în uşi
prorocind că vom fi fericiţi.

în gramofoane şi în depărtare

scârţâie o turmă uriaşă…
aproape de amintire
adolescenţa îşi face un cântec…

îmbrăţişaţi pe timpul nopţilor
cutreierăm magazine închise
sub pleoape.
dintr-un loc luăm peşte şi fructe
din alt loc rupem din timp…
şi aşa ajungem –
în curţile albe pretutindeni în oraş –
uşor iritaţi
că putem dormi oriunde.
o jumătate de ceas noaptea
şi-o petrece dansând.
apoi e uşoară şi liberă.
totuşi
mâna care apucă braţul iubitului
tremură doamne
prin tine şi nu te doare
de parcă
nu ţi-ar fi teamă că ne vom rupe
de timp.

VI. vai ţie trandafir nepregătit pentru
moarte!
în amurgul acesta purtat
în deschizătura
cămăşii
ce vei face
în dimineaţa

în care se va zămisli o zi nouă
spânzurată de funia
ocărilor mele?
al tuturor aici
acolo al cui
trandafir
căzut
în somnul funerar?

sora îmi fură nopţile
înfăşurată în zăpezile –
sacrificate vecerniei –
între două morminte
chemându-mă!

VII. socotiţi-mi zăpada iubită
atunci când mă mângâie
între aceste umbre de ziduri
ocrotită de ploaia
ce-mi spală pragul casei
şi amintiţi-vă de noaptea ce a venit
prea devreme..
eu ştiu că mai devreme
ori mai târziu
nimeni nu va dormi noaptea
când *ana* se va ruga pentru mine.
ploaia destinului strigă în somn.
trupul tău pentru mine…
pentru ultima oară
m-am rugat pentru tine.

VIII. din apele somnului

pedeapsa privirii se deşiră
prin casă.

dimineaţa plânsul tău de altădată
şi pasărea neagră mă strigă.
să vorbim sărbătorind.
nunta amurgului de pământ e departe.

zăpezile au puterea părului tău
Şi paşii noştri sunt beţi de depărtare.
zidul are aceeaşi măsură.
elementară ca o lege uzată.

astăzi floarea-soarelui
ocrotindu-mă.
tu numai
lacrimă din ochiul mamei căzută
de-mpotrivire m-acuzi.
o umbră peste creanga de marmură
acoperă mormântul tatălui.

şi copilul rugându-te
să te trezeşti.

nu mai strigă pe nimeni
pasărea ce cântă de noapte.
renunţă.
ştiu că eşti aproape.
în curând se va face lumină.

IX. ochii tăi sunt cărările

ce se usucă pe pietre.
mâinile tale mă apasă
aşteptând ca o fiară
gura ta să vorbească
din lemnele negre –
dimineaţa aşteaptă un ţipăt.

pilat se ridică deasupra-mi.
i se refuză plăcerea unui
joc ţigănesc.
din hale amăgirile nopţii
ne cară trupurile
să le înlocuiască cu altele.
o faţă înainte de cină.

de zidul casei stă rezemat
un pieptene aspru.
în curtea mea sunt poteci împrejmuite
cu sârmă ghimpată.
strâng în braţe răni otrăvite.

X. de treptele pivniţei
se sfarmă fluvii
în care zumzăie amintirile nopţii.
braţe timide se sprijină
în rănile soldaţilor de plumb.
cârciumi vacante
în continuă creştere.
ierburi înveninându-mi oboseala.
zăpezile au pâine pe masă
şi amintiri din camere igrasioase.

noaptea coboară să se adape
sub glezne lucios încrucişate.

lumina lumânării desfrânate
se gândeşte la oraşele de pe maluri.
nu-i nimeni lângă adăpătoare.
braţe libere oferă
aventuri demult petrecute.

XI. trupuri neîmplinite sunt ceva omenesc
şi aceste cuvinte încinse.
pedeapsa promite desfătări
şi prietenii nu vor avea o fericire târzie.

XII. pe genunchii mei îşi aşează cuibul
pasării năvălind în noapte.

în curtea albă oraşul
se opreşte din goană.

liniştit şi prietenos inelul
pe deget întârzie.

lângă biserici felinare albastre.

dornic de ierburi
aud pentru mulţi câmpia în scurgere.
spuneţi-mi dacă zidurile mai reţin
aventura a*nei* cu ploaia.

singur octombrie mai cântăreşte –
în măruntaiele pământului –
scheletul pădurii de dragoste.
toţi ceilalţi spun sau au spus:
„murind trebuie să se întâmple ceva.”
mă pizmuiesc sărbătorile nopţii.

XIII. îşi zăvoreau ochii sub cumpăna
neliniştitelor duhuri –
mute grămezi de boabe şi muguri.

strivit de verdele genelor căzut
când cerul înceta să plângă aş fi vrut
ca în întinderea rece să fie linişte.

să respire-n coşciuge zăpezile
şi-n tăcerile umbrei ce curge.

pe drumuri păsări albe
au urme de bice.

concediu plătit. prost plătit

1. copaci. grohotişuri. ciori.
– vag anotimpul –
cu sine se ascunde podoaba.

2. dacă vine cineva?
nu. nu vine.
şi-a amânat sosirea împotriva oricui.

3. *„pe umeri plete-i curg râu”*
trecând peste maluri.
genunchi. degete. tâmple. începutul toamnei.

4. la un moment dat a rătăcit
o clipă de-o clipă. lumina
menajeră învinsă.

5. aripa în faţa casei tale
greu de ştiut
de îi va lega rănile pământul.

6. de cu seară era neînstare.
vai ţie povară ruginită de cu zi.

7. am copil. nu pot. niciodată nu am reuşit
atâta tăcere fără de rost. nu pot am copil.

8. pieptul mă doare de atâta rugăciune.
se topeşte zăpada doamne.
cuvântul rămână şi apa.

9. lacom întunericul pieptului
dă târcoale fecioarei. trufia
eliberează spaţiul stingându-se.

10. încuie ochii bine. bucuria acestei
cărni o mai râvneşte cineva neobişnuit
cu întunericul acestei odăi.

11. în şoldurile ei steaua reflectându-se
şi copilul râvnind la desfrâu. să te
privesc cum nourii mă lasă.

12. duminica-i datoare datornicilor.
delirul acesta-ţi buimăceşte auzul şi
dincolo noaptea se închide în dincolo de uitare.
în cele zece porunci. un joc niciodată uitat.

13. bolnavă măsura timpului
nu ar putea să îţi împrumute muzica.

14. zgomotul patriei
are (mă întreb) un capăt.
altceva aşteptau luptătorii.

15. femeia dansa aşteptând răsăritul.

ochii au stat pironiţi pe miezul de noapte.
ce faci vecine cu femeia ta şi a vecinului.

16. la fereastra mea s-a îngrămădit
iarba. nu ştiu să mânuiesc coasa. un
fluture singur cinează-n pustie.

17. dacă mă întrebi *ce mai fac* îmi
este uşor să-ţi răspund. „sunt un biet
intrus lălăind tristeţea.”

18. bătu-l-ar toţi licuricii!
cum şi-o fi închipuind el femeia –
femeia – aia – acoperiş peste clopotniţă?

19. înaintea mea era ziua şi în toată
măreţia ei lumea. mahalaua asta-i casa –
cu pădure cu tot – şi sumar îmbrăcată.

20. ziua cum a-i strânge-o de gât – îmi spun.
faţa spre lege ridic-o şi folos dă-i până la un
timp. ce îi în ceruri nu este şi pe pământ.

21. privirea se repede peste un petec de
pământ fără iarbă. ce poate face umbra să
sufere atâta printre pietrele unui eveniment
solar – urmele nopţii iau cu asalt dimineaţa
nopţii fără de dragoste.

improvizaţie la geamul unei zile de vară

e seară. lumina a sfârşit în pagina unei cărţi de georg trakl. dumneavoastră o spun – conştient de roiul de muşte ce râvnesc de o bună bucată de vreme postul de oracol al verii ăsteia afurisite – niciodată nu aţi dat dovadă / nu aţi înţeles un semn / cum că v-aţi împăcat cu părinţii / mai ales cu tatăl care a desăvârşit fiul. şi apoi – vezi tu – nu numai robii se eliberează de linişte. ieri seară uşile de pe strada asta exterminată s-au simţit groaznic. abia de se mai ţineau în ţâţâni / iar tu fiică a nehotărârii ţi-ai atras asupra ta aplauzele robiei / dar *aceasta este ziua pe care o aşteptam şi am ajuns-o şi o vedem* împreună.

cuvântul – ca toate veştile – *varsă zi şi noapte şiroaie de lacrimi*. / nu îl lăsa / nu îi da răgaz şi mai ales *ochiul tău să nu aibă odihnă!* dacă va investi în această poveste. / vezi tu *domnul a înfăptuit ce / hotărâse, a împlinit cuvântul pe care-l sorocise de multă vreme, a nimicit fără milă, a făcut din tine bucuria vrăjmaşului, a înălţat tăria asupritorilor tăi* încât mă plec şi spun că paşii tăi îi ard seceta verii şi ochii mei ştiu despre trecerea ta pe lângă mine. / doar piatra – aşa practică cum e – ne va odihni aceste frânturi ce încolţesc sub ţarină.

orfan

un deget uitat peste umbra fecioarei
şi mâţa plină de foşnete
suspină în palma deschisă.

de-o vreme nu îşi mai găseşte locul.
caii întârzie-n bătaia vântului
de o vreme se simt părăsiţi.

mai jos de cărarea ce traversează
valea pomnilor – pe dreapta –
au îngenuncheat îngerii moaşei.

noaptea-i plină de foşnet de şoareci.

        doamne
lupii nu se pot odihni
de mila privirilor tale.
        doamne
mută-ţi privirea din vale.

locuinţă

prin odaia străină să mergi fără ţintă
şi peste mâini să îţi plouă
din umbra spinului.

aleea cimitirului
linişteşte ochiul cerşetorului.

apele menajere deversează
sub paşii oaspeţilor
zorindu-i să-şi aleagă odaia.

numai această locuinţă situată
pe o stradă la întâmplare
poate străbate liniştită oraşul.

pe uşă
lumina
intră bătrână
la telefon.

poate că visul ţi-a ridicat palmele

oraşul se dezmeticea greu /
din fereastra hotelului. / – „să cazi
ca un înger şi să te ridici ca om!” –
strigă câte unul aşa mai plin de sine.
în gara dosită de umbrele marginii fluieră
locomotive cu abur. /

ştiu că sunt locomotive cu abur
după dimineaţa asta afurisită dintr-un oraş
care nu-i pentru tine şi-n care vei fi numai a mea –

fără oaspeţi şi fără Dumnezeu
seara / adesea / se prelungeşte
într-un sunet sfâşietor de trâmbiţe
mai sigură ca oricând

ieri – lângă noaptea de octombrie

prea tânără pădurea
şi prea bătrână văgăuna
pentru o vânătoare la lumina veiozei

întind braţele înspre rătăcita / dimensiune
a nopţii de octombrie…

aşteptarea-i o biată umbră
eliberată de nerăbdare în tăcerea
conspirativă a unui glonte prea tânăr şi el

printre crengile copacilor se zăresc
arcul de triumf şi cimitirul satului.
ceva îmi spune să mă spăl pe mâini
de luna ce-mi iese din buzunar

sunt un morman de tăcere
ciorile nu-şi mai fac veacul pe clopotniţă
şi-i inutil să mai poţi lăcrima
ascultând armonica roşie

de jur-împrejur numai aer tare
şi geamuri murdare.

omul din prag

am început să curăţ sertarele de umbră şi umbre.
dar plouă într-una cu zaruri aşa *cum le rânduiseră*
ea pentru ei şi cum şi le rânduiseră şi pentru ei înşişi
şi sămânţa lor cu prilejul ţipetelor şi umbra cercului
a uitat să mai dea bună-dimineaţa.

al nimănui / dintr-o dată nu-i
puiul cucului / doar că /
numai toamna se îmbracă /
frunza ca un şoarece / şi nimeni
nu ştie de ce.

eu te iubesc şi tu cobori cu tabla înmulţirii în mână.
doamne cât i-ai plătit pentru această scenă obscenă
– nu de alta dar capra vecinului s-a săturat să mai
dea lapte printr-o singură ţâţă. / doamne îţi bagă
minţile în cap şi nu mai apăra fecioare necunoscute.
răbdarea mea are – şi ea – o limită şi tu ştii că
tinereţea fără bătrâneţe este o simplă vorbă goală –
şi numai pentru a trece dintr-o săptămână în alta
după ultima transcriere a cronicii albe important e
să aveţi puţintică răbdare. / o mare ploaie banală
rânduise *cele ce se întâmplaseră şi văzuseră* în
fiecare dimineaţă. podeaua bucătăriei scârţâie
precum biografia jucătorului ce visează adânc sub
zăpezi. / *soarele niciodată n-o să vadă noaptea*
mai mult decât umbra ce creşte şi nu mai apune. /

nimic noaptea

într-o zi pe ringul de dans
am simţit dimineaţa / cum vremea de sus
aşa mergea pe fus / şi deodată noaptea se aşează
verde-albăstrie pe chipul unei cunoştinţe
comune / dar asta nu contează / sunt lucruri
pe care nu întotdeauna le poţi înţelege. / şi tăcerea
poate fi mamă bună unei poveri plăpânde. /
noaptea ta e plină de dureri şi amintiri. /
căldura patului istoveşte liniştea nopţii. / demult /
într-o zi pe ringul de dans al oraşului am văzut
cum se destramă trupurile / în timp ce sunetul
se derula sacadat şi liniştitor. / jocul a fost oprit
violent / de o mână rănită. / ce noapte inaccesibilă /
şi ce sărut rece pe braţul unei seri inevitabile.

oraşul singur

oraşul are zăvoarele trase.
nu mai doreşte plictisul vizitiilor
moţăind în inima mea.
în faţa întunericului
o grămadă de manuscrise.
în spatele lor
surâsul nomadului
şi arginţii ultimei nopţi de dragoste
pecetluind pacea unei clipe
de rătăcire.

nu lipsesc crucile.

le simt febra
căindu-se de singurătatea oraşului.

s-a născut cu tine odată

vorbeşte.
haide vorbeşte!
cuvântul e-aproape
prea mândru încă şi prea gol.

vorbeşte mult
şi greşeala îţi va rămâne
necesară râvnită apropiată.
o distracţie zilnică.
o ciudată patimă împotriva puterii.
o ciudată împerechere de cruzime.

şi totul numai pentru că
singur cuvântul poate să asculte
tăcerea.

poemul unui vis care nu a mai fost visat

mă aflu aproape de umbra în care dorm hulubii. căderea virginei la vremea vecerniei anulează însângeratul testament al liniştii. parte din mângâiere bătrânei – tot mai tristă de-o vreme – ia drumul bucuriei pierdute. această ultimă zi aflată sub egida luminii felinarelor dintr-un campus de vacanţă adânceşte ispita cuvântului căzut peste pietre. semnul ispitei îngenunche îngăduitor toamnei. în numele vestirii steaua arde în nisipul clepsidrei. acolo şi atunci în somnul căderii ne afundam ca într-un cuvânt sângerând pe marginea apei. cuvintele străinului se îngrămădesc pe muchie de cuţit asemenea cuiburilor de sub streşini. ploaia înşeală aparenţele bucuriei. e dincolo de această dezolare. şi totul se duce dracului!

cerere de intrare în toamnă

noaptea de toamnă
nu ar trebui să o împart –
strigă asfinţitul / greu de lege
şi aroganţă
mirosind a uitare

mi-e frig şi eşti femeie!
sunt fiul tău cel mare!

ora din pământ
îmbracă umbre de crizanteme
şi degetele tale pun întrebări
despre ziua de naştere a bărbatului

de o vreme începe să ningă tot mai des
şi grădina rămâne nesăpată…
mă întorc scuip în palme şi hârleţul cedează

îmi aduc aminte de liniştea din magazin
când mi-am cumpărat prima pereche de mănuşi…

această noapte de toamnă
mai păstrează ceva din dragostea mea târzie
şi mirarea ta de femeie.

dependinţe

a îmbătrânit spectacolul de la 24.
din ce îmbrăţişare faceţi parte fraţilor?

pantofii din faţa uşii îi avertizează
pe oaspeţi asupra întrebărilor.

umbra se dă jos de pe clanţă.

în apusuri pământul întâmpină ploaia
şi revolta îngenuncheată a locatarilor
constatându-şi bătăturile din palme.

spectacolul se spală pe dinţi.

mai e până la cincizeci de ani.
n-oi sta dară cu odaia pă scări.
vedeţi voi cât de greu e să fii tânăr
şi ostenit de zvonuri.
ideea ar fi ca să-ţi vezi de rântaş
să nu te dai rotund încă de la începutul poemului.

ceas măsluit

paşii poetului în umbra cărţilor.
umbra încet luminându-se…

cuvântul îi este Cuvânt-ului întuneric

în întunericul din spatele cărţilor
poetul aşteaptă cântecul bufniţei

ce-a mai rămas din întuneric
s-a strecurat în poem.

dialog pe marginea unui dialog

dacă ai vrea să crezi
în al cuvântului loc
cu mine mâna dreaptă nu da
desfrâiază caii de foc
şi te ascunde altundeva.
singurătatea are nişte unghii mult mai
prejos de cinism / şi am o plăcere uneori să mă
culc pe calea ferată / aşa dintr-o dată / şi mai ales
aşa pentru a scăpa de voi / emiţătorii de timbre
tot limbind pe faţă şi dos hagialâcul / unui picior
de lemn / mult prea conştient de suflarea
tatălui. / bă echime / toate ţinuturile împăratului
au scris corect numele lui numai că nu s-au /
potrivit poruncile. / pentru ziua aceea –
iote mă cum au crescut unghiile alea neţinând
seama de porunca împăratului / şi în ruptul
capului jurau că nu boceau pentru oase /
ci – mai ales – pentru frică umbra era îngrozită.
pasărea nu a mai ajuns la puterea împăratului
şi mulţi se culcau în şezlonguri şi asta
numai să fie înaintea porţii fără să fie chemaţi.

dimensiunea zadarnică a aripei

nemaiavând ce vinde
ţi-ai făcut rost de o boală cu febră la pat

şi pentru că nu de cine ce are ce vinde depinde
ca piatra să rămână piatră
patria ne adâncea în asfinţit

singurătatea pânza aşteptarea sânii
trenul autobuzul maşina carul cu boi

cartea biblioteca remuşcarea
apa incendiul furtunul
drumul – par şi impar –
tunelul – cu o singură intrare-ieşire –
bordelul congresul vinul visul panica
răbdarea cu care îşi apără locul
mai aveau egal doar în îndoielile zilnice

până la urmă
i s-a pus în vedere să îşi ţină visul în vatră
obârşia în sine nu mai contează

tăcerea patria vioara
cenuşa zgura huma consecinţele
cioara – ai'laltă nu cea de pe gard –
ceara uitarea frigul somnul izvoarele
plopii – cei cu soţ – umbra /
piatra / cuvântul /

conspectele / ospeţele /
omagiile / lacrimile
atârnându-le murdare pe sfoara din urnă –

să mergem!

patria-i o iscoadă pentru om după cules
nu te mai lega de lege
şi de ospeţe

ai labele pătate de sânge
soarele umblă cu targa la plimbare
fericind din uitare în uitare
câte o muzică câte o îndurare câte o pădure
şi mai ales câte un prea-fericit paznic de cimitir

bă şi moartea vine luminând şi apoi moare
d-apoi Tu ce nu cunoşti decât mârâitul
şi otrava trândavă a unui Cuvânt.

poem

!e frig
sub porţi se odihneşte toamna /
o datorie întârziată /

sub ziuă se mişcă şerpii /
în penumbră înfloreşte ultima crizantemă –
dureroasă nelinişte
în iarba de gheaţă a vânătorii se-alintă

imaginea florii-soarelui
învie apusul
rarele mişcări / au / o încredere oarbă în soare /
tu
fără vreun strigăt
te abandonezi brumei
în mângâierile nopţii /

!e frig
şi numai din mila nu ştiu cui /

cândva – un timp

pe apa în care-am crezut
visările şi / lerui / nu mai pătrund
în altă parte moare o zi
şi fără umbră trece ziua în beznă

până unde / de unde
cheamă cerul
sub care se odihneşte hingherul
luminii / rătăcitul vecinii
scrutând lumea lacrimei
rătăcitul corb
în duritatea peisajului orb!

dureroasa linişte tace
căutându-şi locul
în care să cadă în neajuns –
fără întoarcere – fără încetare –
în întâmpinarea cinei de taină /

drumul se umple de lume
şi în penumbra casei scărilor
curgerea lucioasă a zilei
lasă bezna întinsă pe pleoape /

dincolo
între ziuă şi noapte
amorţeşte o bătălie pierdută /

De acelaşi autor:

- **Fotografie după un original pierdut** (versuri), Editura LITERA, Bucureşti, 1990;
- **Doctor fără arginţi** (versuri), Editura DACIA, Cluj-Napoca, 1997;
- **Abatere de la dialog** (versuri), Editura ECHIM, Sighetul Marmaţiei, 1998;
- **Mâţa pe spini** (versuri), Editura LIMES, Cluj-Napoca, 2001;
- **Cititorul de drept comun** (versuri), Editura TIMPUL, Iaşi, 2002;
- **Sehonnai költemények** (versuri, lb.maghiară, trad.Fábri Sándor şi Ioan J.Popescu), Editura LIMES, Cluj-Napoca, 2003;
- **Ningă-l-ai** (versuri, antologie de autor), Editura LIMES, Cluj-Napoca, 2004;
- **Ocupantul provinciei** (versuri), USR & Redacţia Publicaţiilor pentru Străinătate, Bucureşti, 2004;
- **Eu, celălalt** (versuri), Editura Academiei ORIENT-OCCIDENT, Bucureşti, 2005;
- **Defăimarea liniştii** (haiku), Editura LIMES, Cluj-Napoca, 2006;

În colaborare:

- **Portret de grup cu Laurenţiu Ulici** (evocări, amintiri, comentarii; cu Gheorghe Pârja şi Ioana Petreuş), Editura DACIA, Cluj-Napoca, 2002;
- **Umbra noastră cuvântul.** ***Serile de Poezie „Nichita Stănescu" de la Deseşti: 1979-2003*** (antologie; cu Gheorghe Pârja), Editura ECHIM, Sighetul Marmaţiei, 2003.

cuprins

Gheorghe Grigurcu: *echim vancea pe „drumul mătăsii”* 5

căderea din timpi

te bucură şi te lasă iubită 11
insomnia bătrânului fiu 13
sonet ascuns în neastâmpăr de ziuă 14
elegie 15
nu pleca lăsând uşa deschisă 16
tratat (fals) de rectificare a unor nereguli 17
iar am crezut 18
oaspete 19
pe trotuar întunericul 20
între pietre îngenunche poezia 21
braconaj 22
un semn 23
acolo unde umbra 24
săptămâna asta s-a oprit lângă far. jos pălăria! 25
cu soarele-n ochi 26
carte la închis de pleoape 27
odihna păsării de pradă. iubirea şi moartea 28
o noapte care nu ia sfârşit odată cu zorii 29
după eveniment 30
desfigurata stare a unui schimb de opinii 31
la o adică noaptea nopţilor te va surprinde… 32
batista de doliu 33
osânda de uitare 34

vârsta haotică

în spatele lemnului de cruce 37
frica de poem 39
început 40
şearpele greu de timp 41
aşa cum lumina 42
drumul închinat apei şi zeului 43
să nu pleci în noaptea aceasta 44
povestea pierdută 45
noaptea adesea lasă afară umbra după-amiezii 46
dansul 47
discurs 48
oceanul singur străin 50
o seară cu o doamnă 51
poem pentru vina când vorbim 52
concediu plătit. prost plătit 60
improvizaţie la geamul unei zile de vară 63
orfan 64
locuinţă 65
poate că visul ţi-a ridicat palmele 66
ieri – lângă noaptea de octombrie 67
omul din prag 68
nimic noaptea 69
oraşul singur 70
s-a născut cu tine odată 71
poemul unui vis care nu a mai fost visat 72
cerere de intrare în toamnă 73
dependinţe 74
ceas măsluit 75
dialog pe marginea unui dialog 76
dimensiunea zadarnică a aripei 77
poem 79
cândva – un timp 80

Timbrul literar (TL),
2% din preţul de vânzare al cărţii,
s-a virat Uniunii Scriitorilor din România
Cont nr. RO44 RNCB 5101 0000 01171 0001
BCR – Sucursala UNIREA, Bucureşti

Apărut: 2007